ISSN 1829-4316
DOI: 10.52971/18294316

Հայաստանի Հանրապետություն . Գիտությունների ազգային ակադեմիա
Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

3 (24)
2021

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հայաստանի Հանրապետություն
Գիտությունների ազգային ակադեմիա
Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3 (24)
2021

Գյումրի 2021

«Գիտական աշխատություններ» հոդվածների պարբերական ժողովածուն հիմնադրվել է 1998թ. ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի գիտական խորհրդի որոշմամբ (15.01.1998):

Ընդգրկված է ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԲՈԿ-ի կողմից ընդունված պարբերականների ցանկում:

ISSN 1829-4316
DOI: 10.52971/18294316

Գլխավոր խմբագիր՝ բանասիրական գիտությունների դոկտոր
Ս.Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Աբրահամյան Լ.Հ. (պատմ. գիտ. թեկնածու, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ), **Ակոպով Ա.Ա.** (պատմ. գիտ. թեկնածու, պատասխանատու քարտուղար), **Ավետիսյան Պ.Ս.** (պատմ. գիտ. դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ), **Բազեյան Կ.Ռ.** (պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ), **Գրիգորյան (Հայկազուն) Ա.Հ.** (ճարտ. դոկտոր, պրոֆեսոր), **Խաչատրյան Լ.Մ.** (բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր), **Հայրապետյան Ա.Ս.** (պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ) **Հարությունյան Հ.Հ.** (արվ. թեկնածու), **Մահե Ժ.-Պ.** (հայագետ, ԳԱԱ արտասահմանյան անդամ, Ֆրանսիա), **Մելքոնյան Ա.Ա.** (պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս), **Պետրոսյան Ս.Գ.** (պատմ. գիտ.դոկտոր), **Կավրելիշվիլի Ռ.Ա.** (պատմ. գիտ. դոկտոր. պրոֆեսոր, Վրաստան), **Մկոյան Ա.Ա.** (փիլ.գիտ. թեկն., մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր), **Քոսյան Ա.Վ.** (պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր)

ԳԱԱ ՇՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԻ «ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»
NN 2 (24) / հայագիտություն և հասարակական գիտություններ // ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա, Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն/: Խմբ. խորհուրդ՝ Ս. Հայրապետյան և այլք.- Գյումրի, «Ռ.Ավետիսյան» ԱՁ, 2021. – 324 էջ:

Ժողովածուն ընդգրկում է «Հյուսիսային Հայաստանը պատմության խաչուղիներում (պատմա-մշակութային համադրություններ)» միջազգային գիտաժողովի (22-23. 10. 2021թ. Գյումրի-Երևան) զեկուցումները:

Ժողովածուն նախատեսված է մասնագետների և ընթերցող լայն շրջանների համար:

Ժողովածուն հրատարակվում է «Բնօրրան» Պատմական Հուշարձանների Պահպանման Հայկական Ընկերություն ՀԿ-ի ֆինանսական աջակցությամբ:

Խմբագրության հասցեն՝ 3101, ՀՀ, Գյումրի, Վ. Սարգսյան 5ա
հեռ.՝ +374 /312/6 94 77, +374/94/411-228
էլ. հասցե՝ scient.works@shirakcenter.sci.am
կայքէջ՝ www. shirakcenter.sci.am

ISSN 1829-4316
DOI: 10.52971/18294316

© ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն 2021

Республика Армения
Национальная академия наук
Ширакский центр арменоведческих исследований

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

ВЫПУСК
3 (24)
EDITION

SCIENTIFIC WORKS

Shirak Centre of Armenological Studies
National Academy of Sciences
Republic of Armenia

Гюмри 2021 Gyumri

"Научные труды" основан в 1989г. решением ученого совета Ширакского центра арменоведческих исследований НАН РА (15.01.1998)
Входит в перечень периодических изданий, утвержденных ВАК-ом МОНКС РА.

The periodical collection of "Scientific Works" was established in 1998 by the decision of the scientific board of Shirak's Center of Armenological Studies of NAS of RA (15.01.1998).
The periodical is indexed in the list of SCC MESCS RA.

ISSN 1829 - 4316
DOI: 10.52971/18294316

Главный редактор: доктор филологических наук **АЙРАПЕТЯН С. А.**
Редакционная коллегия: Абраамян Л.А. (к.ист.н., член кор. НАН РА), **Аветисян П.С.** (д.ист.н., член кор. НАН РА), **Айрапетян А.С.** (к. ист.н, доцент), **Акопов А.А.** (к.ист.н., ответственный секретарь), **Арутюнян А.А.** (к.иск.), **Базеян К.Р.** (к.ист.н., доцент), **Григорян (Айказун) А.А.** (д. архит., професор), **Каврелишвили Р. А.** (д.ист.н., професор, Грузия), **Косян А.В.** (д.ист.н., професор), **Маэ Ж.-П.** (арменовед, Иностранный член НАН РА, Франция), **Мелконян А.А.** (д.ист.н., професор, академик НАН РА), **Мкоян А.А.** (к.фил.н., д.пед.н., професор), **Петросян С.Г.** (д.ист.н.), **Хачатрян Л.М.** (д.фил.н., професор)

"Научные труды" Ширакского центра арменоведческих исследований НАН РА
NN 2 (24) арменоведение и общественные науки// Национальная академия наук РА, Ширакский центр арменоведческих исследований/:Ред. совет: С.Айрапетян и др. - Гюмри, ЧП "Р.Аветисян", 2021.- 324с.

Editor-in –chief: Doctor of Philological Sciences **HAYRAPETYAN S. A.**
Editorial board: Abrahamyan L.H. (PhD in History, Corresponding Member of NAS RA), **Akopov A.A.** (PhD in History, Responsible Secretary), **Avetisyan P.S.** (Doctor of History, Corresponding Member of NAS RA), **Bazeyan K.R.** (PhD in History, associate professor), **Grigoryan (Haykazun) A.H.** (Doctor of Architecture, professor), **Kavrelishvili R.A.** (Doctor of History, professor, Georgia), **Khachatryan L.M.** (Doctor of Philology, professor), **Hayrapetyan A.S.** (PhD in History, associate professor), **Harutyunyan H.H.** (PhD in Art Studies), **Mahé J.-P.** (Armenologist, Foreign member NAS RA, France), **Melqonyan A.A.** (Doctor of History, professor, Academician NAS RA), **Mkoyan A.A.** (PhD in Philosophy, Doctor of Pedagogy, professor), **Petrosyan S.G.** (Doctor of History), **Qosyan A.V.** (Doctor of History, professor).

"Scientific Works" Shirak's Center of Armenological Studies of NAS RA
NN 2 (24) Armenology and Social Sciences // National Academy of Sciences RA, Shirak Center for Armenological Studies/. Ed. Board:S.Hayrapetyan and others.-Gyumri, "R.Avetisyan PE", 2021,- 324p.

Адрес редакции: 3101, РА, Гюмри, ул. В. Саргсяна 5а
Address: 3101, 5a V. Sargsyan Street, Gyumri, RA
тел./tel.: +374 /312/6 94 77, +374/94/411-228
E-mail: scient.works@shirakcenter.sci.am
hppt: www. shirakcenter.sci.am

ISSN 1829-4316
DOI: 10.52971/18294316

@ Ширакский центр арменоведческих исследований НАН РА, 2021
@ Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA, 2021

Հայաստանի Հանրապետություն
Գիտությունների ազգային ակադեմիա
Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. 3 (24) 2021

Республика Армения
Национальная академия наук
Ширакский центр арменоведческих исследований

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ. 3 (24) 2021

Shirak Centre for Armenological Studies
National Academy of Sciences
Republic of Armenia

SCIENTIFIC WORKS. 3 (24) 2021

Համակարգչային և գեղարվեստական ձևավորումը՝ Լ. Կոստանյանի,
Խմբագրումը և սրբագրումը՝ Ռ. Հովհաննիսյանի, Հ. Մատիկյանի,
Ա. Սառաջյանի

Ստորագրված է տպագրության՝ 15. 11. 2021թ.

Ծավալը՝ 324 էջ, թուղթը՝ A4, տպաքանակը՝ 120, գինը՝ պայմանագրային

ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի
Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն
Հայաստան, Գյումրի, Վազգեն Սարգսյանի–5[ա]
http://shirakcenter.sci.am/. E-mail: scient.works@shirakcenter.sci.am